

Thông đốc tuổi 32 Bill Clinton

Sau khi thượng nghị sĩ McClellan tuyên bố về hưu, tôi đến gặp để cảm ơn vì những gì ông đã cống hiến cũng như muốn được ông khuyên nhủ. Ông mạnh mẽ khuyến khích tôi ra ứng cử để ngồi vào chỗ của ông ấy

Khi tôi tiết lộ ý định tranh cử thông đốc, ông bảo ngay đó là một ý kiến tồi, rằng bất cứ hành động nào của anh ở văn phòng thông đốc đều làm cho người ta nổi điên trong khi ở vị trí thượng nghị sĩ, anh có thể làm những điều to tát cho tiểu bang và cho cả quốc gia. Ông ấy bảo rằng chức thông đốc bang là con đường tắt dẫn đến nghĩa địa chính trị. Ở tuổi 82, McClellan vẫn còn rất sắc bén và tôi tôn trọng lời khuyên của ông... Tuy nhiên tôi vẫn quyết định ra tranh cử thông đốc. Tôi đang rất hào hứng về viễn cảnh thành công. Tôi tin mình có thể chiến thắng. Mặc dù độ tuổi còn khá trẻ của tôi (31) sẽ gây nhiều bất lợi trong cuộc tranh cử thông đốc so với thượng nghị sĩ nhưng thực sự thì cuộc đua vào ghế thông đốc đỡ khắc nghiệt hơn.

Có 4 ứng viên trong cuộc chạy đua ở nội bộ đảng Dân chủ, trong đó Woodward tỏ ra là ứng viên sáng giá nhất. Ông ấy thông minh, ăn nói lưu loát và quan hệ rộng. Nhưng ngay ở bước khởi đầu, tôi đã dẫn đầu với một khoảng cách khá an toàn. Tất cả nhiệm vụ của tôi là phải giữ được khoảng cách đó. Trong khi cuộc đua vào Thượng viện thu hút mọi sự quan tâm, tôi chỉ cần chạy cật lực, tránh mọi sai sót và tiếp tục làm một luật sư thật giỏi. Chẳng biết mọi người có tin nổi không chứ quả cà chua đóng một vai trò quan trọng trong chiến dịch năm 1978. Người dân Arkansas trồng rất nhiều cà chua ở hạt Bradley. Là một luật sư, tôi đã đến Hermitage, ở phía nam của hạt để dự một buổi họp của cộng đồng địa phương về những rắc rối mà các nông dân quy mô nhỏ gặp phải khi áp dụng quy định mới về nhà ở cho nhân viên. Họ không chịu nổi chi phí vì những quy định này. Tôi đã chỉ cho họ cách nhận được sự giúp đỡ của chính quyền để có thể xây dựng các cơ sở theo đúng tiêu chuẩn mà vẫn không bị sập tiệm. Mọi người tỏ ra rất biết ơn tôi. Khi tôi thông báo cho họ ý định tranh cử thông đốc, họ đã tổ chức hẳn một sự kiện gọi là Ngày cảm kích Bill Clinton, trong đó ban nhạc của trường trung học địa phương dẫn đầu một cuộc diễu hành xuống phố. Tôi rất hào hứng và thêm phần vui mừng khi một phóng viên của tờ Arkansas Gazette cùng đi xe với tôi đến nơi diễu hành để viết bài. Trên đường, cô ta hỏi tôi nhiều câu về chiến dịch tranh cử cũng như đường hướng chính trị của tôi. Câu chuyện dẫn dắt đến câu hỏi về án tử hình và tôi bảo rằng tôi ủng hộ nó. Chuyện này đã trở thành bài chính trên tờ báo ngày hôm đó. Cả thị trấn Hermitage đều có mặt trong cuộc tuần hành nhưng sự kiện này cộng với lý do dẫn đến nó vẫn là một bí mật đối với tất cả phần còn lại của bang. Tôi cảm râm về điều này suốt mấy ngày liền cho đến khi các nhân viên thấy rằng cách duy nhất để làm tôi im miệng là đùa giỡn. Họ đã cho in lên hàng loạt áo thun dòng chữ: "Bạn hẳn là đã nhìn thấy đám đông ở Hermitage !". Ít nhất thì tôi cũng lấy được hầu hết số phiếu ở nơi này và nghiệm ra rằng phải cư xử cẩn thận với cánh phóng viên.

Vài tuần sau đó, tôi quay lại hạt Bradley để tìm "phiếu bầu cà chua" trong Festival Cà chua hồng diễn ra hằng năm tại Warren và tham gia cuộc thi ăn cà chua. 3 trong số 8 người tham gia là những thanh niên trẻ và to con hơn tôi. Mỗi người đều phải ăn một túi đầy cà chua đã được cân đo cẩn thận trong tình trạng bao tử đã đầy, tất cả thi nhau ngốn càng nhiều cà chua càng tốt trong vòng 5 phút - khoảng thời gian đủ dài để đám đông xung quanh quan sát những người đàn ông trưởng thành hành xử như một bầy heo trước máng ăn. Bất kỳ một miếng cà chua thừa nào rơi vãi ra ngoài đều bị cho vào lại chiếc túi để cân đo thật kỹ lưỡng. Như một thằng điên, tôi cố gắng thắng cho bằng được. Đó là bản tính của tôi mà ! Nhưng rốt cuộc, tôi cũng chỉ về thứ 3 hay 4 gì đó và còn muốn bệnh trong suốt mấy ngày liền. Dù sao đi nữa, công sức của tôi cũng chẳng đổ sông đổ biển: tôi đã gom được hầu hết phiếu bầu ở Warren. Kết quả như thế nhưng tôi không bao giờ thi ăn cà chua thêm một lần nữa... Cuối cùng thì ngày đại hội đảng Dân chủ đã tới và tôi được chọn với 60%

phiếu ủng hộ.

Trong chiến dịch tranh cử thống đốc vào mùa thu năm đó, đối thủ của tôi là Chủ tịch đảng Cộng hòa tại Arkansas - ông Lynn Lowe. Tôi đã chiến thắng với 63% phiếu bầu, thắng ở 69 trên tổng số 75 hạt. Ở tuổi 32, tôi là thống đốc tân cử của bang Arkansas, chỉ có 2 tháng để bổ nhiệm đội ngũ nhân viên, hoàn thành một chương trình pháp lý và kết thúc công việc của một luật sư nhà nước.

Tôi tổ chức văn phòng thống đốc theo kiểu không có chức chánh văn phòng mà giao hàng loạt trách nhiệm trong nhiều lĩnh vực khác nhau cho Rudy Moore, Steve Smith và John Dammer, một chuyên gia phân tích chính sách đến từ California. Vợ ông ấy - Nancy Pietrafesa là một người bạn cũ của Hillary. Bản thân Nancy cũng làm việc trong bộ máy của tôi trong lĩnh vực giáo dục. Tổng thống Kennedy cũng từng tổ chức Nhà Trắng theo kiểu này, có điều các nhân vật của ông ấy luôn cắt tóc gọn gàng, trang phục lúc nào cũng nghiêm túc: áo sơ mi trắng, cà-vạt sậm màu thắt rất chuẩn. Trong khi đó, cả Rudy, Steve và John đều râu ria xồm xoàm và chẳng quan tâm gì mấy đến cách ăn mặc. Những nhân vật bảo thủ trong Nghị viện chẳng ưa họ. Hàng loạt xung đột nội bộ đã nổ ra. Tôi quyết định bổ nhiệm Rudy làm chánh văn phòng, giao Steve quán xuyến nhiều quyền hành chính trị và sa thải vợ chồng John Dammer. Trong một hành động không thể tha thứ được, tôi bảo Rudy thông báo quyết định này cho vợ chồng Dammer và họ đã nghỉ việc. Tôi đã cố gắng giải thích với họ nhiều lần sau này nhưng không bao giờ lấy lại được tình cảm xưa. Có lẽ họ không thể tha thứ cho tôi bởi vì tự tôi không can đảm nói ra quyết định của mình. Tôi không thể trách họ. Cả hai đều làm việc rất chăm chỉ và có nhiều ý tưởng hay nhưng lại không có kinh nghiệm. Tôi đã đặt họ vào một vị trí quá sức. Tất cả đều là lỗi của tôi.

Tôi cũng gây ra nhiều tranh cãi khi bổ nhiệm nhiều người xuất xứ từ những bang khác để điều hành các Sở Y tế, Dịch vụ con người, Giáo dục và Năng lượng. Tất cả đều có thiện chí, có năng lực nhưng cần phải có thêm nhiều mối quan hệ cũng như kinh nghiệm xử sự với dân chúng mới có thể tạo ra những thay đổi lớn mà chúng tôi đang cố gắng. Sự thiếu kinh nghiệm và tuổi đời còn trẻ của tôi đã khiến cho vấn đề thêm trầm trọng. Lúc đó trông tôi còn trẻ hơn cái tuổi 32 của mình. Khi tôi là luật sư nhà nước, một tay vẽ biếm họa tài năng của tờ Arkansas Gazette là George Fisher đã vẽ tôi nằm trong một chiếc xe đẩy của trẻ con. Đến lúc tôi được bầu làm thống đốc, ông ấy đã "thăng chức" cho tôi "cưỡi" một chiếc xe đạp 3 bánh. Mãi tới khi tôi trở thành tổng thống, ông ấy mới kéo tôi ra khỏi chiếc xe đạp để đặt vào một chiếc xe tải mui trần. Lẽ ra những điều đó đã gióng lên một hồi chuông cảnh tỉnh nhưng thực tế đã không như vậy.

Điều khó khăn nhất trong quá trình chuyển tiếp lên làm thống đốc là việc làm quen với vấn đề an ninh. Tôi luôn tự hào với chính bản thân mình vì tính tự lập và luôn quý những khoảng thời gian riêng tư. Tôi đã tự nuôi sống mình từ năm 20 tuổi và suốt bao nhiêu năm trời đã quen với việc tự dọn dẹp nhà cửa, tự nấu ăn và làm các công việc lặt vặt. Bây giờ thì người khác nấu ăn, dọn dẹp và chạy việc cho tôi. Từ 16 tuổi, tôi đã có cái thú vừa lái xe một mình vừa nghe nhạc và suy nghĩ. Bây giờ thì tôi không còn cái tự do đó nữa. Tôi thích chạy bộ mỗi ngày, thường là trước và sau giờ làm việc. Bây giờ thì đằng sau tôi luôn có một binh sĩ lái xe chạy theo. Thời gian đầu tôi rất chán nản, chán đến độ muốn chạy ngược vào đường một chiều để cắt đuôi. Rồi dần dà tôi cũng quen và bắt đầu trân trọng công việc của những người phục vụ trong nhà cũng như các binh sĩ. Nhờ họ mà tôi có nhiều thời gian hơn để tập trung cho công việc. Nhưng dù sao chúng tôi cũng thỏa thuận rằng tôi sẽ tự lái xe đến nhà thờ vào mỗi chủ nhật. Nhà thờ chỉ cách dinh thự của tôi một dặm nhưng tôi luôn mong chờ đến chủ nhật để thưởng thức cái thú tự do lái xe. Một trong số các binh sĩ tới ca trực thường chạy bộ với tôi, nhờ đó tôi cảm thấy thoải mái hơn là bị xe hơi bám đuôi. Sau nhiều năm nhận nhiệm sở mà không có một mối đe dọa rõ ràng nào, tôi bắt đầu chạy bộ một mình vào buổi sáng. Tôi thường ghé qua tiệm thức ăn nhanh McDonald hoặc một tiệm bánh ngọt trong khu vực

cách nhà khoảng nửa dặm để uống một ly nước trước khi trở về.

Tuy nhiên, lực lượng an ninh cũng có một số công việc đáng kể để làm. Trong nhiệm kỳ thống đốc đầu tiên, một người trốn khỏi nhà thương điên đã gọi điện thoại đến dinh thự của tôi và dọa giết chết tôi. Ông này từng chặt đầu mẹ ruột cách đó mấy năm nên cánh an ninh phải giải quyết vụ việc đến nơi đến chốn. Kết quả: ông ta bị bắt và đưa trở về nhà thương điên. Ngày khác, một người đàn ông to cao vạm vỡ mang một cái đinh nhọn lớn bước vào văn phòng thống đốc đòi gặp tôi. Đến năm 1982, khi tôi đang cố gắng vận động cho chức thống đốc nhiệm kỳ 2, một người đàn ông gọi đến nói rằng ông ấy đã nghe thông điệp của thượng đế, nói rằng đối thủ của tôi là công cụ của thượng đế và tôi là công cụ của ma quỷ nên ông ấy sẽ làm theo ý muốn của thượng đế mà loại bỏ tôi. Đây lại là một kẻ tâm thần trốn viện khác. Ông ta có trong tay một khẩu súng lục với cỡ nòng không phổ biến nên đã lang thang từ cửa hàng súng này đến cửa hàng súng nọ để mua đạn, có điều vì không có giấy phép sử dụng súng nên ông ta không mua được. Tuy thế, tôi vẫn phải mặc trong người chiếc áo chống đạn nặng nề trong nhiều ngày liền cho đến gần hết chiến dịch tranh cử. Một lần khác, cánh cửa trước bị quên khóa, một người đàn bà mất trí đã leo đến nửa cầu thang dẫn vào khu vực sinh hoạt của chúng tôi mới bị lực lượng an ninh phát hiện. Chưa hết, có lần một gã trông nhỏ con mang ủng của binh lính và mặc quần short cố gắng lao vào cửa trước. Ông ấy đã dùng một loại hỗn hợp ma túy nào đó làm cho rất mạnh: phải đến 2 binh sĩ to con hơn tôi mới không chế được ông ta nhưng chẳng mấy chốc, gã đã quật ngã lại một binh sĩ và đẩy đầu anh ta vào cánh cửa sổ ở khu vực dành cho lực lượng an ninh. Đến khi tỉnh thuốc, ông xin lỗi các binh sĩ và cảm ơn họ đã ngăn cản ông gây ra những tổn hại lớn hơn !

Chuyện bảo vệ tôi trong nhiệm kỳ tổng thống đầu tiên đã trở thành vấn đề rắc rối khi 2 trong số các binh sĩ bất mãn và gặp khó khăn về tài chính đã tiết lộ các thông tin về tôi để được trả một số tiền ít ỏi. Trừ họ ra, hầu hết đều tử tế và hoàn thành tốt nhiệm vụ. Nhiều người đã trở thành những người bạn tốt của tôi. Hồi mới lên làm thống đốc vào tháng 1.1979, tôi không thể tưởng tượng là mình có thể quen với chuyện bị lực lượng an ninh bám chặt 24/24 nhưng dần dà công việc đã thu hút hết tâm trí nên tôi chẳng còn thời gian đâu để thấy phiền nhiễu.